

PUBLICITAT

Marta Pasqual novel·la la vida d'un espia alemany confinat a Caldes als anys 40

La gironina, flamant premi Just M. Casero, publica «El malaventurat senyor Clauss», el títol amb què va quedar finalista l'any 2020

Alba Carmona

Girona | 01·11·22 | 05:59

Pasqual recollint el premi Casero, diumenge, a La Planeta. / DAVID APARICIO

«**V**as 50 anys tard, molta gent ha mort i a més, d'aquest tema no se'n vol parlar», li van dir a Marta Pasqual (Girona, 1983), llavors professora de secundària a Caldes de Malavella, quan va començar a estirar fils per saber més dels anys en què els balnearis del poble van acollir espies nazis confinats. Però se'n va sortir i el que va començar en una recerca «per curiositat» s'ha acabat convertint en una novel·la, *El malaventurat senyor Clauss*. L'obra, que ha arribat a les llibreries gràcies a l'editorial Empúries, va quedar finalista ara fa dos anys al premi de novel·la curta Just M. Casero, guardó que curiosament Pasqual s'ha endut enguany gràcies a *La casa dels caps de setmana*.

Gràcies a un parell d'articles a la premsa, Pasqual sabia que a finals de la Segona Guerra Mundial, l'Espanya de Franco va acceptar custodiar un grup d'espies alemanys molt buscats pels aliats i per treure'ls de la circulació els va enviar a Caldes. Durant els deu anys que va exercir de professora al poble, va intentar sense èxit que algun dels seus alumnes dediqués el treball de recerca a investigar aquesta època, però no se'n va sortir.

«Com que ningú ho volia fer, ho vaig fer jo, al principi per curiositat i amb molt poc èxit», explica Pasqual. De mica en mica, però, va anar-se submergint en documentació de l'època, fins a centrar-se en un dels confinats, Ludwig Clauss, també conegut com a Luis Clauss, que va estar en règim de llibertat vigilada a Caldes entre 1945 i 1947.

Nascut a Huelva, era fill del consol alemany i germà d'un altre espia, Adolfo Clauss, que, com ell es dedicava a sabotejar vaixells a la costa d'Andalusia. «El que estava més implicat era Adolfo, perquè Luis era químic, no estava afiliat al partit nazi i es dedicava al transport de peix, però el germà va fer un bon casament, estava més ben connectat i per això no va acabar a Caldes», declara.

De fet, Adolfo Clauss va tenir un pes molt destacat en l'anomenada Operació Carn Picada, l'estratègia que va fer servir el bàndol aliat per enganyar Hitler en el desembarcament a Sicília. Aquesta operació, que consistia a deixar un cadàver a la costa andalusa amb informació suposadament confidencial (i falsa) sobre els seus propers passos, estava ideada per Ian Fleming, el creador de James Bond, i ha acabat sent també una peça important en el llibre de Pasqual.

«De cop tot lligava. M'interessava com en l'Operació Carn Picada la literatura influeix en la història i com la realitat es barreja en la ficció i és el que he intentat jo també, trencar fronteres», diu l'autora, que s'ha centrat en un personatge, Luis, que va lluitar a la Primera Guerra Mundial i va ser capturat pels russos i, tot i així «toca fons a Caldes», perquè a les seves cartes descriu el confinament caldenc com una de les experiències més dures de la seva vida.

Pasqual s'ha posat a ella mateixa com a narradora, com una veu més dins la història, per fer que «on no arriba la recerca i la història, arribi la literatura».

Sense jutjar

«No volia jutjar si el personatge era nazi o no, sinó intentar refer el seu dia a dia a Caldes i recollir la seva experiència com a ésser humà», assenyala Pasqual, que ha pouat en la documentació que es conserva a l'Arxiu Històric de Girona i ha contactat també amb persones que van tenir relació amb Luis Clauss durant la seva estada al poble, com ara la dona que treballava a la tintoreria i que el recordava com «un personatge elegant», en contrast amb els italians que van ser a Caldes uns anys abans.

I és que, cal tenir en compte que el confinament que havien de fer els alemanys a Caldes era un règim de llibertat vigilada: podien moure's pel municipi, però no sortir-ne.

Això feia que tot i que inicialment haguessin de viure als balnearis, de mica en mica busquessin allotjament a fora. Pasqual ha trobat un familiar dels Pibernat, la família que va llogar la casa a Luis Clauss i que hi va acabar trabant amistat: «no li van fer mai preguntes, no el van jutjar i compartien aficions com la pintura o l'apicultura».

Pasqual també ha establert relació amb dos dels nets del protagonista, Federico i Maria, que viuen a Huelva. Especialment rellevant ha estat la neta, que és fotògrafa i ha rastrejat el passat del seu avi en una exposició. «Al principi era molt cauta, fins que va veure que no m'interessava si era nazi o no, i a poc a poc es va anar obrint i m'ha fet arribar cartes del seu avi», explica la gironina i posa l'exemple d'una missiva que Clauss dirigeix al seu advocat per explicar-li que no s'ha afiliat mai al partit.

Marta Pasqual rep el Casero per una obra sobre el dolor de tres generacions de dones

Cristina Navarro

Pasqual, que és autora d'un assaig sobre Joan Sales i també ha traduït literatura infantil de l'italià, s'estrena com a novel·lista amb *El malaventurat senyor Clauss*, que va quedar finalista del Casero l'any 2020. Aquest diumenge finalment es va endur el premi amb la seva segona novel·la, *La casa dels caps de setmana*, centrada en el dolor de tres generacions de dones. «Aquesta és la novel·la que jo tenia al cap des d'un bon principi», explica l'escriptora i docent. Fins que Luis Clauss es va creuar en el seu camí, és clar.

TEMES [recerca](#) - [mort](#) - [Cultura](#) - [Girona](#) - [premsa](#) - [Empúries](#) - [Premi de novel·la curta Just Manuel Casero](#)

Te puede gustar

Enlaces Promovidos

Oferta especial MINI 5 puertas

MINI

Ver oferta

Bizum: cómo funciona y qué debes tener en cuenta para aprovecharlo al máximo

N26

Bitcoin en 2022: Descubra las últimas noticias sobre bitcoin y cómo invertir

eToro

Haz clic aquí

Una conductora resulta ferida greu en un xoc frontal a Caldes

Diari de Girona